

Spis treści

Rozdział I

Treść i zakres pojęcia „kultura”

1. Genealogia pojęć „kultura” i „cywilizacja” oraz relacje:

natura – kultura, cywilizacja – kultura

A. Natura – kultura

B. Cywilizacja – kultura

2. Podstawowe składniki kultury, fakt kulturowy

3. Szerokie i wąskie rozumienie kultury, różne aspekty jej definiowania

Rozdział II

Podstawowe pojęcia dotyczące kultury

1. Kategorie i typy kultury

2. Elementy kultury (wartość, wzory, kanon, obyczaj, obrzęd, rytuał, mit, symbol)

3. Systemy kultury (nauka, religia, sztuka, język – komunikacja)

4. Procesy kultury

A. Uczestnictwo w kulturze a upowszechnianie kultury

B. Formy i funkcje uczestnictwa w kulturze

C. Dylematy animacji kulturalnej w dobie gwałtownych przemian społecznych i cywilizacyjnych

Rozdział III

Wybrane koncepcje rozwoju i badań kultury

1. Ewolucjonizm i dyfuzjonizm

A. Ewolucjonizm

B. Dyfuzjonizm

2. Funkcjonalizm i holizm

A. Funkcjonalizm

B. Holizm

3. Kierunek etnopsychologiczny i strukturalizm

A. Kierunek etnopsychologiczny

B. Strukturalizm

4. Kultura w ujęciu marksistowskim

5. Kultura we współczesnej myśli katolickiej

Rozdział IV

Tradycja i dorobek w rozwoju kultury

1. Rola tradycji w rozwoju kultury

2. Główne czynniki decydujące o rozwoju kultury

3. Trzy układy a trzy zakresy zasięgu kultury

4. Uwarunkowania rozwoju kultury

5. Trwały wkład w ogólnoludzkie dziedzictwo epok i prądów społeczno-kulturowych

Rozdział V

Kultura w życiu człowieka

1. Człowiek jako wytwór i twórca kultury

2. Konsumpcja i komercjalizacja kultury a styl i jakość życia

A. Konsumpcja i komercjalizacja kultury

- B. Styl życia i jakość życia
- 3. Funkcje kultury w życiu człowieka
- 4. Samotność jako nowe zjawisko w relacji człowiek – kultura

Rozdział VI

Kultura w życiu narodów

- 1. Kultura a tożsamość narodu
- 2. Media w kształtowaniu tożsamości narodowej i rozumieniu innych kultur
- 3. Kontakty i zderzenia kultur
 - A. Podstawowe pojęcia dotyczące zderzenia kultur
 - B. Państwo – naród – narodowość, zderzenia kultur narodowych
- 4. Współczesny wymiar wychowania do kultury i przez kulturę
- 5. Europejskość jako podstawowa kategoria wspólnotowych wartości w międzykulturowej edukacji jednoczących się państw europejskich

Samokontrola i samokształcenie

Bibliografia (wybór)

Wybór tekstów

Miejsce antropologii wśród nauk społecznych
Historia i obecne kierunki antropologii kulturowej
Istota kultury Cz. 1 Teoria kultury – Przedmowa
Kultura jako źródło cierpień
Sposób istnienia wartości
Wzory kultury
Czas święty i mity
Osobowość twórcza artysty
Istota języka symbolicznego
Chłopi jak twórcy kultury
Metody tresury
Tożsamość kulturowa – konsekwencje metodologiczne
Dialog między kulturami. Dyskusja „okrągłego stołu”
Dżihad kontra McŚwiat czy Dżihad poprzez McŚwiat
Potęga Zachodu; Dominacja i schyłek (fragmenty)